І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 226. ЦЕНТІВ 12 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 21-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1959 TWO SECTIONS (SECTION 1) No. 226. VOL. LXVI.

НОВИЙ БЮДЖЕТ ЗДА ДОСЯГНЕ СУМИ 81 БІЛЬЙОНА ДОЛЯРІВ

ДЕФІЦИТ ЗУМОВЛЕНИЙ ЗМЕНШЕННЯМ ПРИБУТКІВ З ПОДАТКІВ ВІД ПРОДАЖУ СТАЛІ ВНАСЛІДОК СТРАЙКУ СТАЛЕВАРІВ

Огеста, Джорджія. — Директор Бюджетового Бюра ЗДА Моріс Г. Стенс заявив журналістам після двогодинної конференції в справах бюджету, відбутої з през. Айзенгавером, що не зважаючи на всі заходи і бажання уряду добитися в найближчому фіскальному році збалянсованого бюджету, бюджет ЗДА на 1960 рік буде таки дефіцитовий. Згідно з передбаченням Стенса висота нового бюджету досягне суми понад 81 більйона долярів. На виникнення дефіциту вплине видатне зменшення прибутків від податків вплачуваних сталеварними компаніями із продажу сталі, спричинене довготривалим страйком сталеварів і загрозою дальшого їх страйкування. Зменшення податкових сум по стороні бюджетових прибутків обраховують на яких 600,000,000 долярів. Збільшення бюджету по стороні видатків пояснюють тим, що сплата процентів від федерального задовження вимагатиме більших сум, як передбачувано, і що реальні видатки будуть збільшені внаслідок ухвалених Конгресом законів на будівельну програму, на відновлення міст, на будову автострад та на інші проєкти в ділянці здоров'я і суспільної опіки. Передбачаючи бюджетовий дефіцит в 1960 році, директор Бюджетового Бюра ЗДА все ж таки вірить, що в черговому, 1961 році, бюджет пощастить таки збалянсувати, значить вирівняти прибутки з витратами і навіть добитися деякої надвишки. Найкращим з того погляду був бюджетовий 1957 рік, який закінчився бюджетовою надвишкою в сумі 1,700,000,000 долярів. Конференція Стенса з през. Айзенгавером була вже другою з черги на протязі цього тижня. На підставі відбутих в Огесті конференцій през. Айзенгавера із Стенсом та з керівними особами із військового командування устійнено вже головні рямці бюджету, зокрема висоту бюджету оборони. Цілий проєкт бюджету буде приготований найближчими днями і його перегляне Президент після свого повороту до Вашингтону.

Спілка сталеварів відкинула новий проєкт власників сталеварень

Ню Йорк. — 19-го листопада повідомлено про те, що в Ню Йорку велися таємні переговори між спілкою Об'єднані Сталевари Америки і сталеварними компаніями в справі заключення договору про працю, і що сталевари відкинули нову пропозицію працедавців, щоб заробітні платні збільшити на 30 центів від години праці продовж найближчих трьох років. В цій пропозиції, як кажуть працедавці, були також проєкти розв'язати справу реґуляміну праці. Але представники робітників твердять, що ця нова пропозиція сталеварів „вартує" в дійсності тільки 24 центи збільшення від години праці, а щодо зміни в реґуляміні праці, то робітники твердять, що працедавці хотіли б позбавити сталеварів тих всіх здобутків і опіки при праці, які робітництво собі здобуло під час довгої боротьби. Представник сталеварень Конрад Купер заявив, що ця остання пропозиція, — це є „чесний проєкт" закінчити непорозуміння між робітниками і працедавцями без того, щоб збільшувати інфляцію доляра, це значить збільшувати ціну на сталь. Але голова спілки сталеварів відповів на це, що в новій пропозиції сталеварень немає нічого нового в порівнянні з тим, що працедавці пропонували ще в жовтні. Гадають, що це остання пропозиція працедавців, і тому немає вигляду на розв'язку кризи в сталевому промислі, хоч ця криза спричинила великі шкоди економіці і фінансам ЗДА.

Уряд дозволяє продати 7 мільйонів фунтів брусниць („кренбері")

Вашингтон. — Секретар здоров'я, виховання і добродійности Артур С. Флемінґ заявив на пресовій конференції, що дозволено продати 7 мільйонів фунтів брусниць („кренбері'), які аґенти уряду здоров'я визнали як нешкідливі для людського здоров'я, бо фармери не вживали при їх вирощуванні шкідливих хемікалій. Ще перед „Днем Подяки" крамниці продаватимуть ці брусниці з відповідними написами на пушках, що вони дозволені до продажу. 12 днів тому секретар здоров'я остеріг населення країни не їсти брусниць, бо вони є затруєні хемікалією, яка спричиняє пістряка в щурів. Тепер закінчується контролю брусниць по всіх складах. Секретар Флемінґ заявив, що контроля є дуже строга, і дозволені до продажу брусниці є зовсім певні, і їх можна споживати без шкоди для здоров'я.

В АМЕРИЦІ

● **Відомий** американський провідник соціялістичного руху Норман Томас 19-го листопада відзначив 75-річчя з дня свого народження на бенкеті, який влаштували йому симпатики в готелі „Валдорф-Асторія". На бенкеті промовляла пані Ф. Д. Рузвелт, яка часто виступала, як політичний противник Томаса. Вона сказала, що Томас завжди був чемпіоном таких думок, яких потребує наша демократія для свого поширення і поглиблення. У своїй промові Томас між іншим, сказав, що в СССР панує державний капіталізм без демократії і без особових прав.

● **У столиці Бразилії**, Ріо де Жанейро, на 72-му році життя помер світової слави композитор і дириґент Гейтор Вілля-Льоґос. Похорон відбувся в четвер 19-го листопада. Вілля-Льоґос є автором понад тисячі композицій, що з них деякі часто виконуються на концертах в різних містах світу.

● **Деякі сталеві корпорації** після припинення страйку дійшли вже до 95 відсотків продукції супроти передстрайкового стану, а деякі вже вирівняли свою продукцію з передстрайковою. Фабрики автомобілів ще не мають сталі подостатку, і не всі автомобільні робітники вернулись до праці.

● **Канадійські комуністи** програли вибори в місцевому відділі (Садбурі) Міжнародної унії копальняних робітників. На голову спілки вибрано Дон Джілліса. До її проводу ввійшли 16 його прихильників — антикомуністів. Судбурі — центр нікелево - мідяного промислу, за 200 миль від Торонта.

● **Шеф** армійського дослідно-розвиткового осередку, генерал-поручник Артур Трудо заявив у часописному інтерв'ю, що, якби міг вибирати, то волів би бути загазованим, як застреленим під час війни, бо газова війна найбільше гуманна з усіх родів війни.

● **Адвокат вдови Еда Тілдса**, пані Шилдс, вимагає через суд 250,000 долярів відшкодування від сімох тютюнових фірм за смерть Шилдса, який помер від пістряка легенів. Починаючи від 15-го року життя, він викурював щодня 2—3 пачки цигарок. Продуценти цих цигарок реклямують їх як „нешкідливі для здоров'я".

ПРЕЗИДЕНТ КУК о. д-р В. КУШНІР ПРИЇЖДЖАЄ ДО НЮ ЙОРКУ

Українці Торонта зустрічають президента КУК о. прелата д-р В. Кушніра на летовищі в його переїзді з Вінніпеґу до Вашингтону на парляментарну конференцію НАТО. На фото (зліва): ред. Василь Солониика з „Гомону України", ред. Ол. Петренко з „Батьківщини", члени Екзекутиви Відділу КУК в Торонті мґр. В. Гультай і д-р Павло Охітва, о. д-р В. Кушнір, секретар КУК в Торонті д-р Ст. Росоха, д-р Осип Бойко і ред. Анатоль Курдидик з „Вільного Слова", ред. Ів. Боднарчук з „Українського Голосу", п-ні Н. Охітва і д-р М. Кушпета з „Нашої Мети".

Ню Йорк, 20 листопада. — З Українського Конґресового Комітету Америки інформують, що сьогодні, в п'ятницю 20-го листопада, загостить до Ню Йорку президент Комітету Українців Канади, о. прелат д-р Василь Кушнір, що впродовж цього тижня брав участь у 5-ій парляментарній конференції Організації Північно-Атлантійського Пакту (НАТО) у Вашингтоні, як член канадійської делеґації. Членом тієї делеґації був також федеральний посол українського роду, д-р Іван Кучерепа. В Ню Йорку о. д-р В. Кушнір буде гостем УККомітету та поділиться з ним своїми враженнями з конференції, як і обміняється думками в ряді актуальних справ, в яких зокрема заінтересовані обидві репрезентації, очолюваний ним КУК і УККА.

„Становище в Україні й еміґрація" темою цілоденної конференції ЗП УГВР і „Прологу" в Ню Йорку 21-го листопада

Ню Йорк. — „Становище в Україні і еміґрації" буде темою цілоденної конференції, що її влаштовує тут в приміщеннях Українського Інституту Америки Закордонне Представництво Української Головної Визвольної Ради (ЗП УГВР) та Дослідно-видавниче Об'єднання „Пролог" в цю суботу, 21-го листопада. Доповідачами на цій конференції виступлять: інж. Богдан Чайківський (Економіка України в 1959 р.), проф. Кость Кононенко (Кадри економіки України), Петро Потічний (Професійні спілки України), мґр. Мирослав Томоруґ (Молодь України), ред. Богдан Кравців (Проблеми української культури в УССР), проф. Лев Шанковський (Релігійний і національний резистанс в Україні), д-р Мирослав Прокоп (Проблеми української політики в УССР), д-р Ярослав Пеленський (Становище в Україні і еміґрація), Микола Лебедь (УГВР—етап визвольної боротьби українського народу). Над усіми доповідями передбачена дискусія. Відкриє конференцію д-р Любомир Ортинський. Буде також виставка підпільних матеріялів ОУН, УПА і УГВР та товариська зустріч. Конференція починається о год. 9.45 перед полуднем.

У Торонті відбулася протимосковська демонстрація

Торонто, (С. Р.). — В неділю, 15 листопада 1959, тисяча українців прибула до Українського Дому при вул. 83 Крісті на політичне віче Комітету Українців Канади, щоб заманіфестувати свою національну єдність і солідарність з українським народом у його визвольній боротьбі та заманіфестувати проти московсько-большевицького поневолення українського народу. Віче відкрив і ним проводив секретар Комітету Українців Канади в Торонті д-р С. Росоха. По вшануванні пам'яті трагічно померлого провідника ЗЧ ОУН Степана Бандери повстанням з місць і однохвилинною мовчанкою, предсідник віча покликав до почесної президії віча представників суспільно-громадських організацій: пані Куник і Солонинку, д-ра Р. Малащука, Петра Лозовського, дир. І. Варяницю, інж. І. Куницю і гостя федерального посла Артура Малоні, який у своїм слові осудив московсько-большевицьке поневолення українського народу і заявив, що вільний світ повинен допомогти Україні та іншим поневоленим Москвою народам визволитись з-під московського панування. По промові д-ра С. Росохи, і доповіді дир. І. Варяниці про московсько-большевицький визиск України та українського народу, віче одноголосно прийняло прочитані резолюції.

Програму Листопадової Академії в Буенос Айресі передавала телевізія

Буенос Айрес, Арґентина, (Дн.). — Цьогорічна Академія для вшанування Листопадового Зриву, яка відбулася під протекторатом Української Центральної Репрезентації в Арґентині при співучасті центральних установ, пройшла під кожним оглядом успішно і її програма вцілості була передана через русло (канал) 7, стацію арґентинської телевізії, на слідуючий день, це є в понеділок 2-го листопада. Згадані святкування найшли належний відгомін в столичній пресі, яка помістила обширні коментарі перед Святом і по відбутій Академії, подаючи відповідні коментарі про Академію та про історичне її значення. Слід доповнити, що ця сама телевізійна стація передавала українську Архиєрейську Службу Божу, що її служив єпископ Кир Йосиф Мартинець з Бразилії, який брав участь враз з українським католицьким Вікаріятом в Буенос Айресі в Евхаристійному Конґресі в місті Кордоба.

Українська Хроніка

● **З'їзд Титанієвих Клюбів** зі ЗДА і Канади відбудеться в Ню Йорку в найближчу суботу 21 листопада 1959 в залях Народного Дому. Після нарад репрезентантів Клюбів відбудеться зустріч з громадянством. О год. 4 по пол. виголосять доповіді головний інженер Титанієвої Спілки в Монтреалі М. Солодуха та секретар Спілки інж. А. Марків, а о год. 7 веч. на великій залі Народного Дому відбудеться бенкет для запрошених гостей. Титанієві Клюби гуртують громадян, які мають акції (шери) Титанієвої Спілки, єдиної української копальняної спілки в Канаді та займаються поширенням її шерів серед широких кіл українського громадянства.

СТЕПАН ЛЕНКАВСЬКИЙ ОЧОЛИВ ЗЧ ОУН

Мюнхен. — У місцевій українській пресі надруковано повідомлення Закордонних Частин Організації Українських Націоналістів про призначення Степана Ленкавського на голову Проводу тієї організації аж до часу скликання її конференції. В повідомленні дослівно сказано:

„Після вбивства сл. п. Провідника Ст. Бандери, Провід Закордонних Частин Організації Українських Націоналістів на своїх нарадах вирішив:

1. Головою Проводу ЗЧ ОУН до часу скликання Конференції ЗЧ ОУН визначити Степана Ленкавського.

2. Послідовно продовжувати політику, стратегію і тактику, що були зформовані й здійснювані сл. п. Провідником Степаном Бандерою.

3. Окремим зверненням до українських націоналістів і українського народу з'ясувати трагізм події і завдання, які ставить перед нами справа визволення України.

5. Створити Комісію дослідження вбивства сл. п. Провідника Степана Бандери.

6. Для увіковічнення сл. пам'яті Провідника створити Фонд Визвольної Боротьби ім. Степана Бандери та заініціювати побудову пам'ятника на Його могилі".

Ген. секретар НАТО перестерігає проти економічної загрози від Москви

Вашингтон. — Колишній бельгійський прем'єр і міністер закордонних справ, генеральний секретар Організації Північно-атлянтійського пакту (НАТО) Пол Генрі Спаак виступив в минулий четвер 19 листопада ц. р. на конференції 150-х парляментаристів з 15-х членських країн НАТО з палкою пересторогою проти економічної небезпеки, яка грозить збоку Москви та зокрема проти допущення Совєтів до керівної ролі в ділі помочі малорозвиненим країнам в Азії й Африці. Промова Спаака зверталась головно під адресою Америки — твердять коментатори. Він пригадав, що Америка двічі після останньої війни врятувала світ перед катастрофою: проголошенням „пляну Маршала", який врятував західню Европу від банкрутства, та заснуванням бльоку НАТО. Припинення чи зменшення допомоги малорозвиненим країнам, коли в тому самому часі Совєти щораз видатніше помагають їм, було б катастрофою. Сенатор Джекоб Джевітс, який є головою Фінансової Комісії на тій конференції, заявив згідно з лінією політики Вашингтону, що висота допомоги Америки малорозвиненим країнам залежатиме від висоти фондів, що їх призначатимуть на цю ціль інші заможні країни. Рішено звернутися до Організації для европейської економічної кооперації з внеском, щоб вона скликала конференцію чільних економістів країн НАТО і малорозвинених країн Азії й Африки, які разом розглянули б цю проблему та подали практичні вказівки, для яких країн, на які потреби і в якій висоті потрібна допомога та як її переводити.

Мекміллен і Аденауер погодились на конференцію „на вершинах" у квітні 1960

Лондон. — Англійський прем'єр Мекміллен і західньо-німецький канцлер Аденауер погодились, що вони запропонують президентові Айзенгаверові і французькому президентові де Ґолеві на спільній зустрічі 19-го грудня ц. р., щоб спільно запропонувати Хрущову конференцію „на вершинах" на другу половину квітня 1940 року. Взагалі триденна візита Аденауера в Лондоні була надзвичайно успішна — стверджують англійські газети і закордонні обсерватори. Мекміллен запевнив Аденауера, що він ніколи не думав договорюватись з Совєтами поза плечима Західньої Німеччини її коштом та, зокрема, погоджуватись на такі військові клявзулі щодо середньої Европи, які були б дискримінацією супроти Німеччини. З свого боку Аденауер запевнив Мекміллена, що він виключає, щоб між 6-членним Спільним господарським ринком та 7-членним бльоком держав вільної торгівлі на базі суперництва могло прийти до господарської війни та сам запропонував покликати до життя спільну комісію для виготовлення напрямних їх співпраці. За одну з політичних поступок Аденауера супроти політики Мекміллена вважають його згоду, щоб на конференції „на вершинах" переговорювано про тимчасову розв'язку проблеми західнього Берліну, з тим, що остаточна розв'язка може прийти тільки з остаточною розв'язкою проблеми з'єдинення Німеччини. Раніше Аденауер стояв на становищі, що нема чого говорити про західній Берлін, бо кожна зміна теперішньої ситуації в ньому буде зміною на гірше.

Франція подвоює свій військовий бюджет

Париж. — Французький уряд предклав парляментові новий бюджет оборони (військових справ), схоплений астрономічною цифрою 1,654,000.000.000 франків, що рівняється $3,370.000.000. У цій сумі вміщаються $308,000,000 на атомове зброєння, що його Франція хоче довести до оперативного стану в 1963 році. Окремі позиції нового військового бюджету передбачують продукцію нових бомбардувальників, здібних переносити атомові бомби, та ведення самостійної програми будови керованих ракет на середню віддаль. Французькі амбітні пляни здвигнути могутню збройну силу були з'ясовані в останній промові президента де Ґоля до кадетів. Де Ґоль заявив, що Франція не може бути залежна виключно лиш від американського воєнного летунства та від об'єднаних сил НАТО, а мусить в першу чергу полягати на себе саму.

Мікоян конферував із мехіканським президентом Матеосом

Мехіко Ситі. — Перший заступник совєтського прем'єра Анастас Мікоян 19-го листопада конферував цілу годину з мехіканським президентом Атольфом Льопезом Матеосом. Не видано комунікату про цю конференцію, яку назвали тільки чемностевою візитою. З Мікояном був і совєтський амбасадор Владімір Базикін. Після конференції Мікоян промовляв у Сенаті. Він говорив про самовизначення народів та про пляни СССР в ділянці роззброєння і миру. Здивування викликало те, що він не говорив про торгівлю, хоч в загальному згадував про проблеми країн Латинської Амерки та про бажання СССР брати участь у їх розв'язці. Він виступав проти „холодної війни", і казав, що його країна „не мала ані не має агресивних замірів". Цю заяву присутні сенатори гаряче оплескували, бо, мабуть, вірили совєтському висланникові.

ОБ'ЄДНАНІ НАЦІЇ ПОРУЧАЮТЬ ПРИПИНЕННЯ АТОМОВИХ ДОСЛІДІВ

Об'єднані Нації. — 82-членна Політична Комісія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй прийняла в минулий четвер 20 листопада ц. р. 76 голосами проти 0 при двох, що стримались і чотирьох неприявних — резолюцію, якою закликає учасників Женевської атомової конференції, щоб вони доклали всіх зусиль задля осягнення порозуміння щодо припинення всяких дальших штучних атомових вибухів. Женевська конференція почалася 31 жовтня мин. року і саме в минулий четвер відбула своє вже 134-те засідання. Водночас Політична Комісія прийняла також другу резолюцію, але вже тільки 60 голосами проти 1 при 17-х, що стримались, з закликом до всіх тих держав, які мають атомову бомбу і які її ще не мають, але працюють над її випродукуванням, щоб вони відмовились від усяких дальших експериментальних вибухів. Щодо першої резолюції, яку формально зголосили були Австрія, Японія і Швеція, то стримались тільки Франція і Афґаністан, а ніхто не голосував „проти". Зате щодо другої резолюції, зголошеної Індією і азійсько-африканським бльоком, „проти" голосувала Франція, а між тими 17-ма державами, які стримались, були також З'єдинені Держави. Те голосування прийшло у висліді триденних нарад над скаргою азійсько-африканських держав проти Франції з приводу її заміру перевести в найближчому часі атомовий вибух на Сагарі. Лагідний та загальний текст резолюції, яка не називає за іменем ніякої держави, є дуже скромною перемогою внескодавців — стверджують коментатори. Члени Політичної Комісії менше цікавилися приготуваннями Франції, а більше небезпекою, що після 31 грудня ц. р. ЗДА й Англія, а за ними й Совєти розпічнуть нові серії експериментальних вибухів, які насичують повітря радіоактивним елементом, шкідливим не тільки для життя і здоров'я сучасних, але й для майбутніх поколінь. Американський представник в ОН Генрі Кебот Ладж заявив, що становище ЗДА щодо продовження терміну, в якому вони зобов'язались не переводити експериментальних вибухів (спершу до 31 жовтня ц. р., потім до кінця цього року) залежатиме від поступу Женевської конференції. Знову ж совєтський представник заявив, що Совєти не переводитимуть нових вибухів так довго, поки не робитимуть цього західні держави. Чи Совєти будуть вважати себе звільненими від того приречення, якщо Франція переведе свій перший експериментальний вибух — не відомо. Франція станула на становищі, що вона тільки тоді відмовиться від посідання атомової зброї, коли ті, які вже її мають, підпишуть договір про її заборону, припинення дальшої продукції та ступневе нищення існуючих запасів. Обидві резолюції Політичної Комісії перейдуть на Генеральну Асамблею, але з уваги на число голосів, що вони їх дістали на Політичній Комісії, не підлягає сумніву, що вони будуть прийняті в тій самій формі.

Комуно-китайське військо захопило військову станицю на території Ляосу

Вієнціян. — Комуно-китайське військо заатакувало невеличку військову станицю за 5 миль в глибині території Ляосу та захопило її. Ляоський ґарнізон складався тільки з 12-х вояків, а китайських комуністів було 100. У тій сутичці, що сталася 9 листопада ц. р., згинув один ляоський вояк, один був ранений, а решту китайці схопили. Згодом китайці підтягнули туди нові сили й тепер зберігають ту станицю силою 300 вояків. Ці відомості подав до публічного відома заступник коменданта ляоської армії ген. Амха Сухавонґ. Ляос має спільний з комуністичним Китаєм кордон довжиною 200 миль. Це перший випадок активної участи комуно-китайських вояків у збройній аґресії, що її переводять північно-в'єтнамські комуністи наспілку з місцевими комунофілами з так званої секти Патет Ляо. Самі ляоські чинники не є певні, чи діло тут з реґулярними частинами комуно-китайської армії, чи збройними китайськими бандами, оперуючими в південному Китаї.

Уряд Індонезії проти втручання Пейпінґу до її внутрішніх справ

Якарта. — Індонезійський міністер закордонних справ д-р Субандріо застерігся публічно проти того, щоб комуно-китайський уряд „користувався провокаційними діями або підбурював заморських китайців до спротиву розпорядкам індонезійської влади". Гострий спір між Індонезією, яка весь час вела „співіснувальну" політику, та комуністичним Китаєм вибух на тлі внутрішньо-господарської політики індонезійського уряду. Комуністичний Китай засипав Індонезію своїми товарами й аґентами і дійшло до того, що кількасот тисяч китайців, яких Індонезія вважає чужинцями, опанували всю внутрішню торгівлю по індонезійських містечках і селах. Індонезійський уряд видав відповідні розпорядки й пересуває тих китайців з сільських громад до міст. Комуно-китайський амбасадор в Якарті почав видавати понад голови індонезійського уряду безпосередньо звернення до китайців в Індонезії, закликаючи їх просто до саботування індонезійських розпорядків. Міністер Субандріо їздив недавно до Пейпінґу, але там комуно-китайські можновладці ставились до нього так грубо, що він вернувся з їхньої столиці гірш настроєний до них, ніж був раніше.

У СВІТІ

● **Французька поліція**, спираючись на судовому присуді, виловлювала решткі накладу голосної книжки комуніста Анрі Аллеґа п. н. „Запит", де автор описує тортури, що їх він нібито зазнав з рук французьких військовиків в Альжирі, які старалися розкрити прізвища осіб, що помагали йому переховуватись. Преса пише, що ця друга з черги конфіската переведена за прикладом того дивака, який почепив колодку на дверях до стайні після того, як з неї вкрали коня. Вперше сконфісковано ту книжку восени минулого року, коли вже розійшовся 70-тисячний її наклад, а тепер поліція сконфіскувала всього 10 примірників книжки.

● **Совєтський учений Н. Богоров**, який переводить досліди на Індійському океані з совєтського корабля „Вітязь", твердить, що радіоактивні „відпадки", затоплені на дні морів, спливають на поверхню, зрушувані підводними течіями. Англійці й американці складають такі „відпадки" у сталеві бочки, щільно їх закривають і затоплюють.

● **Поте Сарасін**, генеральний секретар Південно - Східнього азійського пакту, до якого належать вісім держав, перебуває з офіційними відвідинами на Філіппінах, які теж належать до того пакту. Він перестеріг уряд Філіппін проти споводного злагіднення ситуації на Далекому Сході, звернувши увагу на постійну загрозу від комуністичного Китаю.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundaydays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City. N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіти і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates:: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Сумна статистика

Кожну статистику вважається не тільки за ствердження фактичного стану, але й за своєрідний барометр дальшого розвитку. Якщо такий підхід застосувати до статистики заінтересування чужими мовами урядовців закордонної служби в державному департаменті у Вашингтоні і на тій підставі робити висновки щодо політичного зацікавлення ними Україною, то цей барометр уже не має куди обнижуватись: на всіх 1,039 урядовців, що знають чужі мови, тільки один - одинокий знає українську, та й то, мабуть, в додату до російської чи польської. Натомість з-поміж 99 урядовців, що вивчають чужі мови в школах державного департаменту, і з-поміж 477 урядовців, що перейдуть вишкіл у чужих мовах до 1965 року, вже немає ані одного, хто цікавився б українською мовою. Українська мова в заінтересуванні чужими мовами урядовців закордонної служби в державному департаменті, разом з грузинською, ґалійською, македонською і вісайською мовами — стоїть на самому кінці.

Дані в цій справі беремо з „Ню Йорк Таймсу", який у березні 1958-го року заінтересувався „мовним станом" урядовців державного департаменту і, ствердивши, що більше, ніж половина американського дипломатичного корпусу зовсім не знає чужих мов, повів у цій справі гостру і, треба додати, успішну кампанію. Сьогодні бо кількість ігнорантів чужих мов між американськими дипломатами зредуковано до 15 відсотків, і заповідається дальший проґрес. Для характеристики це згадаємо, що найбільше — бо аж 165 знає російську мову, крім 4-ох, що тепер вивчають її, і 17, що виявили охоту вивчити. Польську мову знає 34, вивчає її 7, а 3 вивчатимуть в майбутньому. Коли мова про майбутнє, то найбільше заінтересування є арабською мовою. Її вивчатиме 152, тепер вивчає 19, а 87 вже її знають. Пахне нафта.

Статистику мовного заінтересування дипломатів і урядовців державного департаменту, без сумніву, можна оцінювати, як барометр - мірило політичного заінтересування. Висновок з неї для українців — жахливий. Очевидно, що це може змінитись із зміною політичної ситуації, але на такій можливості, виходило б, жаден урядовець не хоче будувати своєї кар'єри. Такий стан не може не відбиватись і на політиці державного департаменту, або, навпаки, політика державного департаменту може бути також співвідповідальною за такий стан. Такої статистики ми не сміємо пропустити без відповідної уваги і без рішення робити все можливе, щоб її направити.

А світ не чує . . .

Сер Леслі Мунро, спеціяльний репрезентант ОН для розгляду ситуації на Мадярщині, у своїй ноті, переданій на руки секретаря Даґа Гаммершилда, ствердив можливість продовжування екзекуцій над мадярськими патріотами в комуністичній Мадярщині, і звернув увагу на факт, що комуністичний режим тримає ще й досі у в'язницях неповнолітніх учасників повстання 1956 року, щоб розстрілювати й вішати їх після того, як вони дійдуть до повноліття. Водночас із цим Федерація кол. мадярських політичних в'язнів передала Гаммершилдові меморандум, в якому, на підставі фактичних даних, стверджується, що — перед відкриттям поточної 14-ої Генеральної Асамблеї ОН — на Мадярщині покарано смертю 36 молодих борців за свободу, що протягом десятьох місяців 1959 року згинуло там з рук ката понад 200 осіб, в тому числі багато юнаків, і що у в'язницях ще й досі чекають на екзекуцію десятки мадярських революціонерів.

Вислід цієї ноти і цього меморандуму був той, що сесію Генерального Зібрання ОН, яка мала зайнятися розглядом цих фактів, відкладено за совєтською пропозицією до ближче невизначеного часу. Більшість світових пресових органів не згадала про це ані словом, саму ж ноту Мунро і меморандум мадярських втікачів — промовчала. Жорстокі екзекуції над в'язнями на „визволеній" совєтською армією Мадярщині справа неприємна, і світ намагається затулити якнайщільніше вуха.

Совєти проти Гаммершилда

У зв'язку з уже двома письмовими заявами совєтської репрезентації в Об'єднаних Націях проти їх генерального секретаря, Даґа Гаммершилда, з гострим засудженням його становища в справі Ляосу, пригадується такий прецеденс з історії ОН: 24-го серпня 1950 року північно - корейські комуністи, озброєні й вишколені Совєтами, вмаршували до Південної Кореї. Наступного дня, в неділю, генеральний секретар ОН Триґве Лі, обраний на те становище 1-го лютого 1946 року, провів надзвичайне засідання Ради Безпеки ОН, на якому стверджено факт збройної інвазії, як зламання миру. Закликано уряд Північної Кореї відтягнути свої війська на північ від 38-ої паралелі і всіх членів ОН до активної участи в реалізації тієї резолюції. Цю резолюцію прийнято 9 голосами проти 0; Юґославія стрималась, представники СССР були неприявні. Таким чином Об'єднані Нації дали свою фірму для збройного протидіяння аґресії. Москва не вибачила цього Триґве Лі, відмовила йому підтримки і він зрікся свого становища — „задля добра Об'єднаних Націй".

Його наступником став 7-го квітня 1953 року Даґ Гаммершилд. Він строго тримався надрядно - невтральної лінії, лявірував і зводив себе до ролі не порядкуючого, а виконного чинника ,аж поки не наразився Совєтам своїми двома акціями: виславши в літі минулого року обсерваторів Об'єднаних Націй до Ливану і Йорданії після американсько - англійської інтервенції, і повторивши це в листопаді цього року у відношенні до Ляосу. В обох випадках ішло про те, щоб т. зв. „приявність ОН" стала гальмом для зовнішніх аґресорів та місцевих підривників.

Але саме це не лежить в інтересі Москви, всупереч усім миролюбним заявам Нікіти Хрущова. Пол Джонс, повернувшись з 4-місячної подорожі по південній Азії, вмістив у тижневику „Сатардей Івнінґ Пост" з 21-го листопада статтю, в якій ствердив, що якраз „Ляос є ключем до оборони південної Азії". Ця маленька країна з 3-ма мільйонами мешканців межує безпосередньо з Сіямом, Північним В'єтнамом, Камбоджею, Бірмою і Китаєм. Ясно, що, всадовившись у тій країні, комуністичний Китай мав би чудову базу для завоювання всієї південної Азії. Коли ж Гаммершилд перешкоджує цьому так, як Триґве Лі перешкодив у Кореї, то йому загрожує доля його попередника.

Це — знаменита ілюстрація для відносин в Об'єднаних Націях і конечности для вільного світу бути сторожким. За миролюбними заявами Москви й Пейпінґу завжди криється нова московська затія. Найкращим способом зберегти мир — показувати Москві свою силу і рішучість.

ЗАЛИШИЛОСЯ ЇХ ТРОЄ . . .

В англійському секторі Берліну, у дільниці Шпандав, знаходиться тюрма, в якій за ґратами, під найгострішою охороною, проживає троє в'язнів. Імена їхні відомі всьому світові, а засудив їх на досмертне ув'язнення міжнародний трибунал у Нюрнберґу в 1946-му році. Того року стародавню фортецю у Шпандав обмежено на тюрму для засуджених за воєнні злочини найвизначніших нацистів „Третього Райху".

Усіх засуджених було спочатку сім. Деякі з-поміж них вже відбули свою кару, а деяких звільнено з причин слабого здоров'я. До передчасно звільнених належить колишній адмірал Карло Деніц, якого Гітлер вибрав був свого часу на свого наступника. Цього високого військовика-нациста звільнено щойно 1956 року, після десятилітньої кари. Тепер він проживає приватно з своєю родиною в Гамбурґу.

Другим передчасно звільненим з таких самих причин є адмірал Еріх Редер, який відсидів вісім років у шпандавській тюрмі. Тепер доживає він віку у Вестфалії. Колишній міністер заграничних справ, а також „протектор Богемії і Моравії" Константин фон Нойрат був звільнений зі Шпандав у 1954 році, відсидівши дев'ять років із присуджених йому п'ятнадцяти. Він помер у 1956 році. Четвертий передчасно звільнений у 1957 році був Валтер Функ, Гітлерів фахівець від економічних справ. Проживає тепер у Франкфурті.

Троє злочинців, які залишилися в Шпандав, — це відомий Рудольф Гесс, права рука й перший заступник „фюрера", який у 1941. р. для певних політичних махінацій вилетів був до Великої Британії, де, замість зробити угоду, пішов до тюрми. Нюрнберзький трибунал засудив його на доживотнє ув'язнення. Решта шпандавських „ветеранів" — це Валдур фон Ширах, колишній верховода „Гітлер - Юґенду" і Альберт Шпеер, колишній міністер зброєння. Обидва останні відсиджують двадцятилітню кару, що скінчиться їм аж у 1966 році.

Шпандавська тюрма для цих трьох воєнних злочинців — це найдорожча у світі тюрма! Самого лише німецького персоналу, який обслуговує тих засуджених нацистів — аж сорок осіб. У тому числі одинадцять кухарів, чотирнадцять кухонних помічників, три впорядчики - господарі, дві служниці. Понад 60 тисяч долярів кожного року йде на утримання шпандавської тюрми, звітують американські журналісти, які недавно її відвідували. Протягом останніх років не раз велися переговори поміж колишніми чотирма альянтами щодо дальшого існування цієї дорогої тюрми, і досі без жадних результатів. До речі, тюрма Шпандав — це єдине місце у комплексі проблем Схід - Захід, в якому чотири переможні держави у повній згоді виконують свої зобов'язання. Навіть бльокада Берліну в 1949 році, така грізна для обидвох сторін, не мала жадного впливу на співпрацю в Шпандав.

Безперебійно, незалежно від світової коньюнктури, кожного місяця біля тюрми відбувається кольоритна зміна варти: один альянтський військовий рій приходить на зміну другому, за усталеним ще в перших днях існування тюрми військовим церемоніялом. П'ять хвилин триває зміна варти. Після уступлення з уряду чотирьох військових командантів Берліну, шпандавська тюрма перейшла під юристикцію трьох амбасадорів Заходу, з осідком у Бонні, та совєтського амбасадора для Східньої Німеччини з осідком у східньому секторі Берліну. Свого часу це перенесення влади над альянтською тюрмою у Шпандав з мілітарної площини в дипломатичну викликало засадничі дискусії

Недавно виринула знова дискусія поміж колишніми воєнними партнерами про дальшу долю тієї міжнародної аномалії, що існує на терені Берліну. Совєти не погоджуються ані на звільнення решти в'язнів, ані на перевезення їх в інше місце. Проте, вони дали зрозуміти, що остаточно не заперечували б пердачі цих трьох засудженців під нагляд Міжнародного Червоного Хреста. Уряд в Бонні заявив, що ці три воєнні злочинці з огляду на їх фізичний стан, вже не являють собою жадної небезпеки для Західньої Німеччини чи якоїсь іншої держави. Особливо поганий стан здоров'я Гесса, якого з чисто гуманних мотивів треба було б примістити в психіятричній лікарні. Така думка й американських журналістів, які недавно його бачили.

Насувається одна технічна проблема. Якщо остаточно прийдеться зліквідувати тюрму в Шпандав, цей єдиний ще символ співпраці колишніх альянтів, то кому віддати цих трьох „побратимів" із Шпандав? А якщо випустити їх на волю, то хто з альянтів матиме їх на оці? Виходить — ані сюди, ані туди з ними. Треба б біблійного Соломона, щоб погодив заінтересовані сторони . . .

І. Л.

З ВІДЧИТОВОЇ ЗАЛІ

Холодна війна, співіснування і українська справа

У „Дискусійному Клюбі круглого стола" в Ню Йорку відбулась 16-го жовтня ц. р. доповідь д-ра Костя Паньківського на подану вище тему. Подавши дефініцію, що холодна війна — це засіб осягнути цілі, що їх не можна осягнути гарячою війною, доповідач висловив думку, що теперішній період т. зв. співіснування (коекзистенції), чи радше псевдоспівіснування — це тільки передишка на короткий час. Ця передишка викликана загальним небажанням війни. Твердження, що теперішній час — це прелюд до довготривалого миру, знаходить заперечення у факті, що ані Совєти не змінили своєї мети, ані очолюваний ними міжнародний комунізм не змінив своїх програмових цілей. Доповідач приєднується до перестороги Алсопа, щоб ця теперішня передишка не спричинила моральної демобілізації вільного світу. Пригадує, що зустрічі „на вершинах" після першої, світової війни не закріпили миру, а, навпаки, привели до вибуху другої війни. Теперішній міжнародний стан пов'язаний однаково з проблемою української політики назверх і з внутрішньоукраїнською проблематикою. Треба позбутися ілюзійного трактування міжнародних подій і використати міжнародну передишку для власної консолідації. Треба стягнути в одну нинішні „З ляборатрії української політики". Доповідач критично висловлюється про зловживання термінів „реалітети в Україні". УССР є реалітетом для тих людей, які там живуть. Громадяни в УССР мають зовсім інші завдання, ніж ми. Нашим найпершим завданням є таврувати московську політику і не прославляти та не роздувати маленьких поступок, що їх Москва дає Україні, а розкривати облуду московської політики і вказувати на браки української псевдодержави та фактичний стан в УССР, бо таким чином ми найкраще помагаємо нашим братам в Україні добувати від Москви дальші поступки.

В дискусії висловлювано різні думки на тему дальшого розвитку міжнародних відносин та їх зв'язку з українською справою, на ситуацію в Україні і наше відношення до подій в Україні. Висловлено думку — покладатись на еволюцію відносин в Совєтському Союзі, дармащо не можна виключати й тамошньої революції. Погляд, що виключно від Москви, чи навіть одного Хрущова залежить існування чи скасування УССР, викликав сумнів у іншого дискутанта: мовляв, свідомість народу в Україні занадто вже глибока, щоб Москва могла нині зважитись на ліквідацію всіх зовнішніх познак української псевдодержавности. Всі промовці погоджувались, що війни не хочуть ні ЗДА, ні Совєти.

У дискусії брали участь д-р Р. Ільницький, Вал. Новицький, д-р Л. Ортинський, В. Савчак, д-р Ст. Ріпецький і Ю. Ревай. Вечором проводив ред. Іван Кедрин, який наприкінці подав підсумки думок доповідача і дискутантів.

У Женеві засідає Рада Міжурядового Комітету для европейської міґрації

Женева. — У Женеві відбувається 11-та з черги сесія Міжурядового Комітету для европейської міґрації, до якого належить 29 держав та з яким близько співпрацює й Злучений Український Американський Допомоговий Комітет. Протягом сімох років той Комітет переселив кругло один мільйон втікачів. Нюйоркський сенатор Кеннет Кіттінґ, член американської делеґації на тій конференції, заявив, що це „святий обов'язок" некомуністичного світу дати втікачам з-під комуністичних режимів ,швидку нагоду для нового життя, основаного на людській гідності". „Ті, які жили під тиранським чоботом — казав він — вміють краще оцінювати благословенство свободи, як це усвідомлює багато з-поміж нас. Саме тому численні колишні втікачі стають найкращими громадянами кожної своєї нової країни поселення". Сенатор Кітінґ ґратулював Комітетові блискучих успіхів в його дотеперішній праці для добра втікачів, жертв останньої війни.

З наших буднів

ВІДВАЖНІ ХЛОПЦІ

Статтейку ст. пластунки Марти Богачевської, яку, за „Пластовою Ватрою", вспіли вже мабуть зреферувати всі наші газети в Америці й Канаді, назвав хтось „криком розпуки молодого покоління". Чого ж, спитаєте, це наше молоде покоління кричить з розпачу? Що його болить? Яка кривда йому дістється? . . Отож, як знаєте, панна Марта Богачевська просить, молить і благає батьків, виховників та інших представників старшої ґенерації, щоб не замучувало молоді нудними імпрезами. „Бога ради, плаче бідна дівчина, як можна витримати на одній академії 13 промов?!"

Тринадцятка, як відомо, цифра фатальна, може в цьому випадку злегка пересборщена. але факт залишається фактом, що з нашими імпрезами справи стоять досить сумно (делікатно сказавши). Автор цих рядків порушував це наболіле питання ще тоді, коли панна Марта ходила до дитячого садочка. Та й не відкрив жадної Америки, бо ж ми всі бачимо, що тут щось не в порядку, тільки не знаємо, як зарадити лиху.

З цими святами, академіями і т. п., є так, як казали колись в Старім Краю: „І тяжко нести і шкода пустити". Правда, ці імпрези активізують нашу громаду, дають їй час від часу застрики патріотичного духа, що поволі завмирає перед телевізорами, є тим помостом, на якому ми всі (чи майже всі) сходимось і почуваємось хоч три або чотири години на тиждень амбасадорами слушної справи. А впарі з тим ці наші свята стають щораз більше безнадійні, на академіях залі світять порожніми кріслами, а деякі, з дозволу сказавши, імпрези відстрашують не лише молоде покоління, але й старше, загартоване в боях громадянство.

Чи є якийсь вихід із цього зачарованого кола? . . Редакторка „Пластової Ватри", п-ні Оля Кузьмович, з нутою песимізму стверджує, що немає надії на поправу ситуації, що голос розпуки її старшої пластунки залишиться голосом вопіющої во пустині. А я, наприклад, не брав би справи так трагічно. Бо я спостерігаю, що дещо вже робиться в цьому секторі, вже блиснуло світельце в темряві, або веселка над імпрезовим пустарем! Я маю на думці ніщо інше, як Свято Української Повстанської Армії, що відбудеться в цю суботу, 22-го листопада, в Ню Йорку.

Чи Ви простудіювали уважно програму Свята? . . Якщо ні, зверніть, будь ласка, увагу, як вона скомпонована: є там вступне слово, промова, деклямація, а потім — повний, одноголинний концерт скрипкової музики нашого відомого скрипаля, проф. Володимира Цісика. І на тому академії кінець!

— Ми хочемо раз нарешті відійти від утертих, стандартних норм і дати щось нове, — сказав мені в „Орхідеї" наш скульптор, Михайло Черешньовський (мабуть, автор цього проєкту). — Починаючи з цього року наше Товариство в річницю УПА завжди буде спонзорувати концерт котромусь нашому мистцеві або мистецькій групі. Цього року ми запросили скрипаля, на другий рік запросимо піяніста, потім співака, або пару співаків, або театральну групу з якоюсь виставою, і так далі. Практика покаже, чи маємо щасливу руку . . .

Що практика покаже, ще не знати, але вже тепер можна сказати, що почин Т-ва був. Вояків УПА направду вояцький, то значить, сміливий, відважний, хоч може й не такий рисковний, як рейд УПА на Захід. За таку цивільну (тепер) відвагу, сказав я другові Михасеві, стаю перед вами наструнко!

Ікер

НОВІ КНИЖКИ

С. Мечник: Під трьома окупантами. Спогади українського революціонера-підпільника. (Українська Видавнича Спілка, Лондон 1958, ст. 208).

Читаючи цю книжку, переносимося думкою в досить давні 30-ті й 40-ові роки, але які ще добре сидять у пам'яті багатьох з нас. Проходить перед нами звичайна історія українського підпільника, члена ОУН. Молодість на селі, наука в чужій школі, перші контакти з таємною організацією, що поволі втягає в себе людину все більше й більше.

Про польські часи автор не вміє багато сказати. Можливо тому, що замолодий ще тоді був, до ОУН приступив аж у 1939 році. Під час першої совєтської окупації був зв'язковим поміж ОУН у Галичині й на Волині з одної та в Генеральному Губернаторстві з другої сторони, відбував часті й небезпечні мандрівки через границю. Тереном його операцій були Радехівщина й Сокальщина. Після розколу був в організації Степана Бандери, перейшов курс у Кракові і був висланий до Києва для співпраці з Мироном. Пізніше перекинено його назад у Радехівщину, де він під прикриттям служби в українській поліції, виконував усяку підготовчу роботу для УПА. Не минула його доля підпільника. Арештувало його Гестапо, перейшов тяжкі побої, і засуджено його на смерть. За стараниям ангела - хоронителя, його судженої і теж членки ОУН, Лесі, перемінено йому кару смерти на довголітню тюрму і відправлено в концентрак. Був у кількох таборах і належав до тих щасливців, що їх прихід альянтських військ застав ще живими.

І ось на канві такої історії підпільника знайомимося з багатьома деталями діяльности ОУН, головно на низових щаблях. Життя члена ОУН — повне небезпек, самовідречення і жертви. Витримати його можуть тільки люди направду ідейні і віддані своїй справі на життя і смерть.

Автор підкреслив слабий політичний вишкіл в ОУН до війни з большевиками. Не тільки загал українства, але й самі члени ОУН майже зовсім не були підготовані теоретично до зустрічі з большевицькою дійсністю. Це слаба сторона вишколу в ОУН. Навіть пізніше, коли на нього зуживалося багато часу, зміст теоретична праця і заготовлення студійного матеріялу відбувалися тільки за кордоном, та й там та праця була щойно в пеленках.

Болючими на той час справами розколу в ОУН автор займається мало і, може, це й виходить на добро його книжки. Згадує про те тільки в двох місцях, але неповно і не зовсім вірно.

Трохи „перестарався" автор і там, де з'ясовує погляди Леґенди на зовнішньо - політичну ситуацію в часі, коли вже наближався кінець війни. „Під тиском західніх армій німці були б примушені послабити свій східній фронт проти большевиків і відступати на власні території. Але одночасно і большевики виснажаться в боротьбі; брак технічних матеріялів і загальна ненависть до них поневолених народів призведе до деморалізації в їхніх лавах, а вкінці до завалення всього большевицького режиму"'.

Та при цих небагатьох недоліках, книжка має вартість як документ свого часу і як свідоцтво жертвенности й героїзму рядових і провідних членів ОУН.

Зиновій Книш

ЗУСТРІЧ

Щоранку по сходах камінних
назустріч я дневі йду,
вітаючи рожі промінні,
що квітнуть під ґанком, в саду.

Щоранку у просторах синіх
далекої радости йду,
і пташка якась з далечіні
злітає до мене, як йду.

Про що ти звістуєш, пташко,
я нічого не розберу;
вона процьвірінькає й лине,
зробивши над рожами круг.

Щоранку пташині незнаній
бажав я доброго дня
й дивуюся у сумніванні,
чи завжди та сама вона.

ОСТАП ТАРНАВСЬКИЙ

Іван Смолій

У ЗЕЛЕНОМУ ПІДГІР'Ї

(Повість)

(37)

Зіна штовхнула широкі сінешні двері злегенька, поки не подалися. Гуркіт жорен затих.

— Хто то? — почувся голос Галі.

— Це я, Зіна.

— Боже! Ти? В таку погоду? Сталося щось?

— Нічого, Галю . . . Нічого не сталося. Я . . . от прийшла до вас. Маю тут для тебе дещо.

— То ходім у хату.

У хаті справді не світилося. Стільки всього світла, що від вогню з печі. Щойно охоплені вогнем поліна горіли ярко. Буйне полум'я, змішане з димом і іскрами, лизало челюсті і стрибало зухвало аж у димар. Від грайливого освітлення обличчя Галиної матері, що стояла коло печі, то ясніло й молоділо, то сіріло, старілося. І дід Яким, що сидів за столом, мовчав, наче привид, наче дух.

— Не світимо, нафти багато нема, то ся скупимо.

Не треба світити. Так саме хороше. Не світи! — заговорила Зіна, і зразу, не знаючи, що діяти далі, ткнула Галі в руки свого несподіваного гостинця. — Це для тебе, для вас усіх.

— Ба, а що то таке?

— Нічого, дурниця. Візьми.

— Полотна чи що? Господи! Мамо, дивіться, що вона принесла!

Полум'я гуляло весело по взористій матерії, що її розгортала Галя. Яка краса! Гарячо-червоні квіти ще гарячіші в світлі вогню. Перкаль у смужки, тут ще інше, квітисте таке. Тільки ще, як війни не було, продавши на ярмарку в Літовищах підсвинка, ходила таке купувати. На спідниці, на блюзки. Нема більше ярмарків. Нема чого й продавати, нема чого й купувати. А тут така краса.

— Ба, а звідки ти то взяла? — запитала Галя і зразу, подумавши, що не випадає так говорити, додала: — Та чого ти нам то принесла, як тобі самій треба?

— Не треба мені.

— Ай, не кажи! Я знаю, що тобі треба. У тій блюзці ходиш, від коли до нас приїхала. І одну суконку маєш чи дві.

— Не треба мені, Галю. Візьми. Ти так багато мені помогла, дай же мені чимсь віддячитися тобі.

— Ага. То тобі красно дякую. Сідай собі, а я піду молоти, бо дрова згорять, а тут ще муки нема.

— Я тобі поможу.

Жорна стояли за дверми в сінях. Зіна спробувала обернути жорновий камінь, крутнула кілька разів і пристанула безсило.

— Я хочу тебе щось запитати, Галю, — прошепотіла вона.

— Говори.

— Чи ти могла б піти ночувати зі мною в школі?

— Я? У школі? Чому?

— Ті поїхали на кордон. Я сама.

— І що?

— І приходив Федьо.

— Господи! А сміються в селі. Я не повірила, як вчула. Та то як який дик виріс під лісом. Говорили, що колись давно ярмарчанина задушив. Знайшли в лісі мертвого чоловіка, ограбованого. Краяли потім доктори того трупа і казали, що хтось того чоловіка задушив. Ходили жандарми по селі, випитували, Федя щось із тиждень у повіті тримали. І випустили з браку доказу. Відперся всього. А то напевно він. Ба, а чи не він ті полотна приніс тобі?

— Він.

— О, так воно і є. Бесідують, що мало з Мішою не побився в кооперативі за якесь полотно. Ба, та він тебе чіпався?

— Не питай, Галю!

— Господи! Кінець світа! Де не подивишся, всюди напасть і людська кривда. Але я не можу піти в школу. Ще потім скажуть, що я там що витворила поночі. То би мене ще до того причепили, що там сталося з тими образами.

— А звідки ти знаєш про це?

— Знаю, Зіночко. То переночуєш у нас, зі мною.

— Добре, дякую тобі. І ще одне. Сьогодні був у нас Нахімов, знаєш, з тої другої застави, куди передають усіх втікачів, як їх зловлять. Привіз він гостинці. Скажи мені, чи та жінка, що тоді була в горах, жива?

— А що?

— Бо Нахімов привіз Розі таку саму плахту, як вона мала.

— Таку саму?

— Точно. Скажи, вони перейшли щасливо через кордон?

Галя змовчала.

— Скажи! — прошепотіла Зіна. — Мені страшно подумати, що їх зловили. Я ту жінку бачила тільки раз у житті, вона мені як рідна сестра. Ніколи її не забуду і так тривожуся за неї Жива вона?

— Жива.

— Зловили їх?

— Ні.

— Але це мусить бути її плахта.

— Так, це її плахта.

— Як же так?

— Вони кинули все, що мали в руках .

— І де вони тепер?

— Не знаю, Зіночко. Не питай. Мелім, мелім, бо багато того треба для голодних.

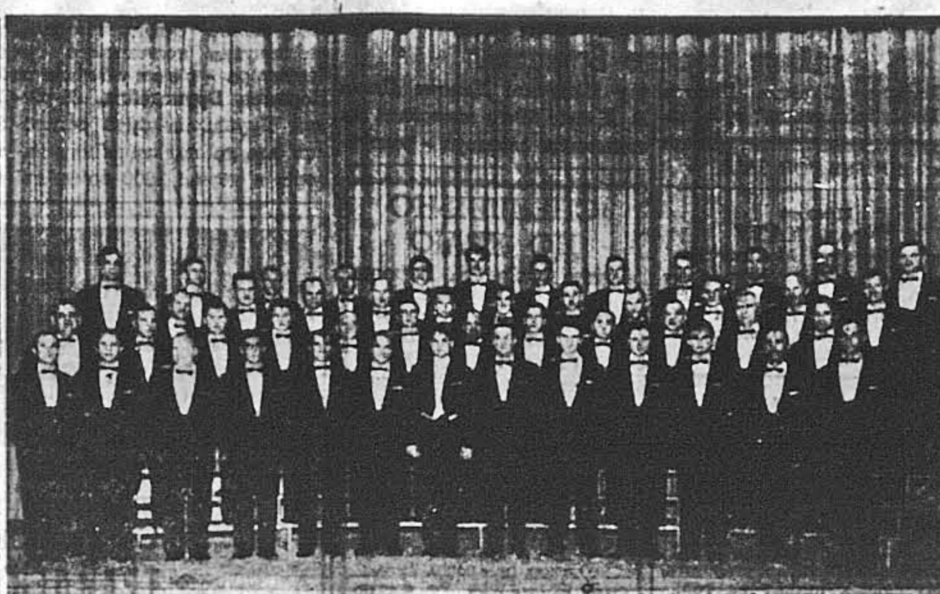
Хор „Дніпро" вшановує пам'ять О. Кошиця

Клівлендський чоловічий хор „Дніпро" під управою молодого та енергійного диригента п. Ореста Садовського, — це нероздільна частина історії української спільноти в нашому місті. Існують тут ще інші церковні та світські хори, як, мабуть, у всіх більших українських скупченнях, та проте хор „Дніпро" своєю послідовною працею добився вже поважних успіхів. Зібралися тут любителі української пісні із усіх просторів української землі: ви знайдете тут, і буковинців, і закарпатців, волиняків, галичан, і наддніпрянців; заступлені тут різні професії, лікарі, інженери, учителі, індустріяльні робітники, та найбільше тут середньо- та високошкільної молоді. А держить всіх цих людей разом любов до української пісні, пісні, яка „загладила рови політичних кордонів, повалила перегорожі віроісповідних, культурних та політичних упереджень, та дала відчути одність народної стихії . . ." (М. Грушевський). І не дивно, що кілька років тому, завдяки хорові „Дніпро" за концерт українських колядок у місцевій католицькій катедрі один із отців писав: „Ваші пісні це вияв глибокої любови до вашого народу, здається, що в їх мелодійність ви вкладаєте всю душу". Приємно було чути слова похвали від професорів місцевого Джан Карролл Юніверсіти, для якого хор цього року дав концерт українських пісень. Після цього відбулося прийняття, де наша молодь мала нагоду інформувати господарів про Україну.

Клівлендська українська громада мала нагоду слухати хор „Дніпро" багато разів, який, обслуговуючи майже всі академії, не мав змоги для підготовки власного концерту. І тому вістку, що хор „Дніпро" влаштовує власний концерт 6-го грудня ц. р., присвячений сл. пам'яті великому українському Боянові Олександрові Кошицю, на якому почесним гостем буде приявна Дружина Покійного пані Т. Кошиць, громадянство прийняло в вдоволенням. В уродженців Америки чи Канади, тих, які Україну знають лише з книжок чи усних переказів, Олександер Кошиць українською піснею запалив вогонь любови до землі їхніх батьків.

З приємністю приходиться ствердити, що хор „Дніпро" ніколи не відмовлявся від участи в загально - національних імпрезах, і тому треба вірити, що клівлендська українська громада пошанує працю хору „Дніпро" та разом з ним звеличає пам'ять Олександра Кошиця.

О. Е. Малицький,
голова Українських Злучених Організацій в Клівленді.



Український Хор „Дніпро" в Клівленді, Огайо.

● **Англійський маршал Монтґомері** заповів, що в січні 1960 р. поїде з відвідинами до Індії, а відтіль до комуністичного Китаю — без уваги на те, чи китайські комуністи запросять його чи ні. Монтґомері їздив недавно до Москви, викликавши в західній пресі коментарі, що та його подорож більш пошкодила, як помогла Заходові. Монтґомері заявив, вернувшись з Москви, що він був „першою інтеліґентною людиною" Заходу, яка відвідала СССР.

14-та Світова туристична конференція відбудеться в Манілі, на Філіппінах, з участю понад 30-х держав з обох сторін залізної завіси. На цій конференції обговорюватимуть зокрема, питання комунікаційних умов, облегшення віз і зменшення оплат.

Посвячення дому Новіціяту оо. Василіян в Апостолесі в Арґентині

Апостолес, Арґентина. — В Апостолесі, що є центральним осередком численної української спільноти в провінції Місіонес, збудовано новий Дім для Новіціяту оо. Василіян, призначеного для виховання молодих ченців Василіянського чину. Акт посвячення відбувся 18-го жовтня, і його доконав єпископ Кир Йосиф Мартинець в присутності єпископа провінції Місіонес, монсіньйора Кемерера, та в асисті українського духовенства, протоігумена о. Юрія Мельничина, Вікарія - делеґата о. Йосифа Галабарди, та о. В. Мельника, о. П. Нюньки та о. д-ра Ковалика. Були присутні також численні делеґації міських шкіл та представники міської управи. В пополудневих годинах відбувся Святочний Концерт в честь Високодостойного Гостя, Кир Йосифа Мартинця, в програмі якого брали участь: парафіяльний хор, Колеґії Сестер Василіянок та учні Семінарії ім. св. Йосафата. З нагоди посвячення Новіціяту оо. Василіян Ватикан прислав депешу з побажаннями, яку в імені св. Отця Папи Івана XXIII підписав кардинал Тардіні, уділяючи Апостольське благословенство для присутніх на згаданім посвяченні (Д-н)

● **ЗДА плянують збудувати в Англії** могутню радарну стацію, яка негайно повідомлятиме про зближення далекосяжних ракет. Такі стації існують вже на Алясці і в Ґренляндії. Фахівці твердять, що практична користь з такої перестороги дуже мала, бо покищо нема охоронних засобів проти ракет, а летять вони із суперсонічною швидкістю.

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями та Знайомими,
що наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО і ДІДУНЬО,
бл. п. ІВАН ЩУДЛЮК
упокоївся в Бозі,
по довшій важкій недузі,
дня 31-го жовтня 1959 року в Кембрідж, Масс.,
проживши 73 роки.

Похорони відбулися дня 3-го листопада 1959 року, з похоронного заведення п. В. Бойка, до української греко-кат. церкви св. Юра в Бостоні, Масс., на цвинтар св. Михаїла в Метапані, Масс.

Тяжким горем прибиті:
МАРІЯ — дружина в Україні
ЛЮБА, ОРЕСТ, ЛЮБОМИР — діти
ОЛЯ — невістка
МИХАЙЛО ДРЕБІЧ — зять
ЮРІЙ, МИХАЙЛО молод., МАРІЙКА
ОРИСЯ, ЕМІЛІЯ — внуки

У 20-ту РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
бл. п. д-ра Володимира Т. ЛИЦИНЯКА
б. адвоката у Львові
буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ
в П'ЯТНИЦЮ, 27-го ЛИСТОПАДА 1959 р.
о год. 8:30 рано
в церкві св. Юра — при 22 Іст 7 вул. в Ню Йорку.
ДРУЖИНА і РІДНЯ

ЗАГІН „ЧЕРВОНА КАЛИНА", 5-ий КУРІНЬ УКРАЇНСЬКИХ ПЛАСТОВИХ СЕНЬЙОРІВ, 23-ий КУРІНЬ СТАРШИХ ПЛАСТУНІВ,
— запрошує —
Пластову Станицю Ню Йорку і Околиці та Громадянство
на
ПОМИНАЛЬНУ ПАНАХИДУ
по
сл. п. Степанові БАНДЕРІ
яка буде відправлена
НЕ у ВІВТОРОК, 24-го ЛИСТОПАДА,
як повідомлено раніше, а
в СУБОТУ, 28-го ЛИСТОПАДА 1959 р.
в год. 10:00 рано
в церкві св. Юрія в Ню Йорку.
Після Панахиди
у великій залі Народного Дому в Ню Йорку
відбудеться
ОСТАННІЙ ПЛАСТОВИЙ АПЕЛЬ
присвячений пам'яті СТЕПАНА БАНДЕРИ.
Старшина і Членство
ЗАГОНУ „ЧЕРВОНА КАЛИНА"
5-ий КУРІНЬ УКР. ПЛАСТОВИХ СЕНЬЙОРІВ
23-ій КУРІНЬ СТАРШИХ ПЛАСТУНІВ

За спокій Душ
наших Найдорожчих Родичів
бл. п. Анни з Мициків КАВКА і бл. п. Теодора
відправиться
в НЕДІЛЮ, дня 29-го ЛИСТОПАДА 1959 р.
(в 16-ту РІЧНИЦЮ СМЕРТИ бл. п. ТАТКА)
в год. 8:30 рано
в українській кат. церкві св. ап. Петра і Павла
в КЛІВЛЕНДІ, Огайо
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
на яку запрошує Приятелів і Знайомих
РОДИНА

В неділю, дня 18-го жовтня 1959 Р. Б.
в Синевідську Вижнім (Західня Україна)
з Волі Всевишнього
відійшла у вічність, на 75-му році життя,
наша Найдорожча і Невіджалувана
МАТИ, БАБУНЯ, ПРАБАБУСЯ
бл. п. АННА з МИЦИКІВ КАВКА
осиротивши: 2 синів, 2 доньки, 3 синові, 2 зятів,
7 внуків, 6 внучок та 9 правнучат.
ПОХОРОН відбувся в гарну осінню днину, у вівторок, дня 20-го жовтня 1959 року.
Цією болючою вісткою ділиться зРіднею, Приятелями і Знайомими прибиті горем:
Сини — ГНАТ й МИКОЛА
з Дружинами й Дітьми

1916 Forestdale Ave.
CLEVELAND, Ohio

Становиде померлого сенатора Лангера зайняв Норман Брунсдейл

Бісмарк, Північна Дакота. — Республіканський губернатор Північної Дакоти Джан Е. Дейвіс 19-го листопада на становище сенатора - республіканця Вільяма Лангера, який помер 8-го листопада, найменував колишнього губернатора - республіканця Нормана Брунсдейла. 68-річний Брунсдейл буде сенатором аж до надзвичайних виборів в червні 1960 року, які відбудуться разом з правиборами. І тоді вибраний сенатор буде займати те становище до 1964-го року. Найменування Брунсдейла покінчило майже двотижневі спекуляції про те, що губернатор Дейвіс зрезиґнує зі свого становища.

ПРАЦЯ — HELP WANTED MALE

SHEET METAL WORKER and WELDER
Добра платня. Постійна праця
Голоситись:
JAEGER FRANZMANN
Yonkers, N. Y.
YO 5-5454

CARL HOPPL'S in BALDWIN потребує негайно мужчину до миття посуди і помічника (гендімена). Досконала платня, добрі харчі, всі робочі користі.
Голоситися:
100 Sunrise Highway, Baldwin, L. I.
Tel.: BA 3-7200

Загальні фабричні ПРАЦІВНИКИ в Englewood, N. J.
Околиця George Washington Bridge.
Фабрика Automotive Trim Panel Plant пошукує досвідчених мужчин в монтуванні частин при монтувальній лінії.
Автового досвіду непотрібно. Денні й нічні шифти.
ДОБРА ПЛАТНЯ. Юнійна фабрика.
PHILMONT
210 So. Van Brunt Street
Englewood, N. J.

КІМНАТИ

Умебльований АПАРТАМЕНТ в Брукліні, біля Botanic Garden. Для самітних або подружжя. Добра комунікація.
Телеф.: PResident 8-3423

FARMS FOR SALE

10-акрова модерна КУРЯЧА ФАРМА
Українська околиця.
Продаж із втратою.
Box 5
Estell Manor, N. J.

RESTAURANT

GRIPSHOLM RESTAURANT
324 East 57th Street, N. Y.
Найліпше шведське SMORGASBORD
Перекуски — Коктейлі — Обіди
Відкрито: кожного дня.

MISCELLANEOUS

Для посилок в Европу
Ношений ОДЯГ
МАЙЖЕ НОВИЙ, куплений в заставних домах, для мужчин, жінок і дітей.
ВИНЯТКОВО НИЗЬКІ ЦІНИ.

Убрання від	$ 26.00
Зимове пальто від	$ 5.00
Жіночі сукні з вовни й шовку	$ 3.00
Дамські костюми	$ 4.00
Дамські сукні з найлону	$ 0.70
Блюзки й комбінезони з найлону	$ 0.70

Можете самі переконатися без будь-якого зобов'язання.
Відчинено від — понеділка до суботи, включно.
Все виглядає наче НОВЕ!
Szabadi de Lux
USED CLOTHES
1575 3rd Avenue
(bet. 88th & 89th Sts.)
New York, City

ПРАЦЯ — HELP WANTED FEMALE

ASSEMBLERS в Englewood, N. J.
Околиця George Washington Bridge.
Фабрика Automotive Trim Panel Plant пошукує дівчат з досвідом в монтуванні частин при монтувальній лінії.
Автовий досвід непотрібний. Денні або нічні шифти.
Добра платня. Приємна праця. Юнійна фабрика.
PHILMONT
210 So. Van Brunt Street
Englewood, N. J.

Потрібно ГОСПОДИНІ до української родини. 2 дітей (6 і 4 роки). Родичі працюють. Спання на місці. Платня після умови.
Anna SHMULAK
1282 Bright Street
Hillside, N. J.
WA 3-6144

REGISTERED NURSES
GENERAL DUTY
All shifts — day or night. $305 per month — $ increases every 6 months — $10 increases for night duty.
SUPERVISORS
$ 325 per month — 40 hour week — Room — Board and Laundry — $40 per month — Permanent position — Write in English only:
Director of Nurses
MEMORIAL HOSPITAL
Rawlins Wyoming

BUY U S SAVINGS BONDS

HOUSES FOR SALE

Продам 12-род. ХАТУ в долішньому Мангеттені.
В дуже доброму стані. Рент $4.000. 65% чистий зиск. На хаті морґедж $7.500 на 4%. Ціна — $18.000. Голоситись вечорами — OR 3-0489

REAL ESTATE

АСТОРІЯ
1-род. FRAME ДІМ
2 спальні, ках. лазничка, олив. огрівання, город. Ditmars дільниця. Ціна — $10,500.
Також 3-род., мод., мур. ДІМ
Відокремлений гараж на 3 авта, 6½ вільних кімнат на горі.
Ціна — $26,900.
LOEB HOLDING CORP.
22-40 31st Street
Astoria, L. I.
(at foot of Ditmars Station)
AStoria 8-9200

НА ПРОДАЖ в CHICAGO, Ill. Мурований дім 5×6½ в добрій околиці. 3 car garage, stoker-heat, дуже добрий дохід — тільки $10.000 вплати.
Голоситись:
SUPERIOR REALTY
2721 W. Division Street, Chicago 22, Ill.
Tel.: AL 2-3034

ДОМИ — QUEENS і LONG ISLAND
RIDGEWOOD — 4-род., 16 кімнат, газове огрівання, $22,000.
FOREST HILLS — ранча, 5 кімнат, гараж — $22.500.
FLUSHING — 2-род., мур., 10 кімнат, 2 гаражі — $28.000.
Всякі інші ДОМИ по всіх околицях QUEENS.
EASTERN REAL ESTATE CO.
В. КУЗЬМИНСЬКИЙ
168-04, Hillside Avenue — Jamaica
Tel.: AX 1-7400 (щодня від год. 11:00-7:30)

MISCELLANEOUS

Увага! Увага!
Mercury — MERCURY PARCEL and TRADING Co.
ВЕЛИКИЙ ПЕРЕДСВЯТОЧНИЙ ВИПРОДАЖ
у 3-ох крамницях фірми:
80 East 7th Street — NEW YORK 3, N. Y. Tel.: OR 4-3930
75 East 7th Street — NEW YORK 3, N. Y. Tel.: OR 4-3930
943 Elizabeth Avenue — ELIZABETH, N. J. Tel.: EL 4-7608

В крамницях фірми маємо великий вибір різноманітних імпортованих та місцевих товарів, по дуже умірковуваних цінах: вовняних, баволняних, шовкових, оксамитних і штучних повків та інших. Матеріяли на чоловіче та жіноче убрання, пальто та суконки. Вовняні хустки, великі шалі — квадратові з торохами. Шкіра імпортована та місцева на обуву, імпортовані килими, коври по $4.50 за штуку. Різна галянтерія, вироби Solingen, бритви машинки і діамант до різання скла.

При кожній крамниці бюро на висилку пакунків-дарунків рідним до краю й інших частин Европи.
ДОСТАВА ПАКУНКІВ-ДАРУНКІВ ШВИДКА та ҐАРАНТОВАНА.
Виконуємо письмові замовлення.
Крамниці відчинені:
ЩОДНЯ — від 8:30 до 8:00 год. вечора,
в НЕДІЛІ — від 8:30 до 4:00 год. по пол.
Найкраща рекомендація фірми — ТИСЯЧІ ПОСТІЙНИХ КЛІЄНТІВ У ЗДАМЕРИКИ.

СПЕЦІЯЛЬНО ДО КРАЮ
і всіх країн Сх. Европи в ЦЬОМУ ТИЖНІ.
ВЕЛИКЕ ЗАОЩАДЖЕННЯ, ЗАМОВЛЯЙТЕ ТЕПЕР! ҐАРАНТІЯ ДОСТАВИ,

Спеціяльна 3 — $34.00
1 kg. паленої кави, 1 kg. чистого голланд. какао, 1 kg. чистого смальцю, 1 kg. см. масла, 3 kg. рафін. цукру, ¼ kg. цейльонського чаю, ½ kg. голланд. шоколяди, ½ kg. сира, (45% товщу) 1 kg. довгозернистого рижу, ½ kg. сушених пічесів, 200 амер. папіросів.

Спец. текстильна — $33.00
3½ ярда 100% вовн. бл. матеріялу на чолов. костюм, 3 яр. відповідної підшивки, 4 яр. перкалю на суконки і блюзки, 18 відп. ґудзиків.
Жадайте повних цінників.
GRAMERCY, Dept. S.
118 East 28th Street
NEW YORK 16, N. Y.
Tel.: MU 9-0598, 0599
Відкрито:
Щоденно — 9:00 до 5:30
Суботи — 10:00 до 1:00
Неділі — закрито.

ЗРОБІТЬ РАДІСТЬ — вишліть — ГРОШІ до КРАЮ
Експресова доставка до 2 тижнів. Повна ґарантія, побідки одержання.
СПЕЦІЯЛЬНА СТАВКА
10 рублів за кожний — $1.00
ВАЖНЕ
Всі вплати виплачується повністю без жадних відтягнень. Ви можете висилати кожну суму, навіть до одної особи, без мита або податку на гроші.
Оплати пересилки:

до $ 50.00	$ 5.00
до $ 100.00	$ 10.00
до $ 150.00	$ 15.00
до $ 200.00	$ 20.00
Більші суми	10 %

GRAMERCY - Dept. S.
744 Broad St., Suite 925
NEWARK, N. J.
Одинока фірма з дозволом Департаментів Банків і Забезпечення та бондована для цієї обслуги.
Бюро в НЮ ЙОРКУ:
118 East 28th Street
Suite 905-907
NEW YORK 16, N. Y.
Tel.: MU 9-0598, 0599
Урядові години:
Щоденно — 9:00 до 5:30
Суботи — 10:00 до 1:00
Неділі — закрито

УВАГА! УВАГА!
ХВОРІ НА НЕРВИ И ІНШІ СЛАБОСТІ!
Науково стверджено, що відомий лічничий середник "KALEFLUID" Д-р КАЛЕНИЧЕНКО повертає рівновагу організму і нервової системи, відроджує силу і організм.
"Kalefluid" має лічничі й енергійно-творчі елементи.
"Kalefluid" — Діяння якого опирається на біологічних підставах.
"Kalefluid" був нагороджений 5-ма золотими медалями в Парижі, Лондоні, Римі.
"Kalefluid", то сильний, випробуваний середник для відбудови організму.
Адреса виробництва і централі:
LABORATOIRE DU KALEFLUID
66 Bd. Exelmans, Paris (16) France.
Адреса представництва на USA:
Mr. P. DOMIKIAN
909 "T" Street
Fresno 21, Calif.
На жадання висилається безплатно проспекти в укр. мові.

BACZEWSKI
ДОБІРНІ ПОЛЬСЬКІ НАПИТКИ знову до набуття
Яловівка
Контушівка
Кминівка
Афинівка
Сливовиця
Горівка чиста
Жубрівка
Вишняк
Одинокий імпортер в ЗДА
Tower Eximpo, INC.
70-02 Cypress Hills St.
RIDGEWOOD 27, N. Y.
Tel.: VAndyke 1-0510
В НЮ ДЖЕРЗІ телеф.:
BOLLER BEVERAGES Inc.
ELizabeth 5-6800.

TRIDENT SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1936 WEST 51ST STREET — CHICAGO 9, ILLINOIS
TELEPHONE PROSPECT 8-5800
4½% On Insured Savings
"A THRIFT INSTITUTION ORGANIZED 1913"

Сенсаційне повідомлення: ТРАЙДЕНТ НА ВЕРШИНАХ!

МИ ЯВЛЯЄМОСЬ ПЕРШИМИ, ЩО Є В СПРОМОЖНОСТІ ВИПЛАЧУВАТИ НАШИМ ЩАДНИКАМ 4½% (ЧОТИРИ І ПІВ) ЗА ЗЛОЖЕНІ ОЩАДНОСТІ. НАШИМ ОСНОВНИМ ЗАВДАННЯМ ЗАВЖДИ БУЛО І ОСТАЄТЬСЯ НА ВСЕ ДІЛИТИСЬ НАШИМИ НАДБАННЯМИ З НАШИМИ ЧЛЕНАМИ БО ЗДАЄМО СОБІ З ТОГО СПРАВУ, ЩО ЗАВДЯКИ НАШОМУ ШИРОКОМУ ЧЛЕНСТВУ МИ ДОБИЛИСЬ ВЕЛИЧЕЗНИХ УСПІХІВ.

ПРОДУМАНЕ КЕРІВНИЦТВО СПІЛКОЮ, З ПОВНИМ ЗМИСЛОМ ПЕРЕДБАЧУВАННЯ СПРАВИ, ЯК ТАКОЖ ОЩАДНОСТЕВА ПОЛІТИКА У ВИЗИЧУВАННІ ГРОШЕЙ, ДАЛИ МОЖЛИВІСТЬ ДОБИТИСЬ ТАКИХ ВЕЛИКИХ УСПІХІВ. І ТОМУ ТО НА СЬОГОДНІ МАЄМО ВЕЛИКУ ПРИЄМНІСТЬ ПОДІЛИТИСЬ З НАШИМИ ЧЛЕНАМИ, ЯК ТАКОЖ З ТИМИ, ЩО СКОРО НИМИ СТАНУТЬ, НАШИМ ВДОВОЛЕННЯМ З ТОГО ФАКТУ, ЩО НАШІ УСПІХИ Є ТАКОЖ УСПІХАМИ ВАС УСІХ!

САМЕ ТЕПЕР НАСТАВ ЧАС ДЛЯ ВСІХ ЩАДИТИ ГРОШІ В НАШІЙ СПІЛЦІ ТРАЙДЕНТ. ЦЕ ТЕПЕР ЄДИНА СПІЛКА, ЩО ПЛАТИТЬ ТАКИЙ ВИСОКИЙ ВІДСОТОК, БО АЖ 4½%. ВАШІ ОЩАДНОСТІ, ОЧЕВИДНА РІЧ, ЗАБЕЗПЕЧЕНІ ФЕДЕРАЛЬНО. ВАШІ МОРҐЕДЖІ — У ПЕВНИХ І БЕЗПЕЧНИХ РУКАХ! ВИКОРИСТАЙТЕ ЦЮ ПЕРШУ І В ІСТОРІЇ НЕБУВАЛУ НАГОДУ ЯКНАЙСКОРШЕ — ЩЕ СЬОГОДНІ. В НІЯКІЙ ІНШІЙ ЩАДНИЧІЙ УСТАНОВІ ВИ НЕ ЗМОЖЕТЕ ОТРИМАТИ 4½% ЗА ВАШІ ГРОШІ ТОМУ, ЩО В ІСТОРІЇ ОЩАДНОСТЕЙ І ПОЗИЧОК ТРАЙДЕНТ Є ПЕРШОЮ ТАКОЮ УСТАНОВОЮ!

ВИ МОЖЕТЕ БУТИ ПЕВНІ, ЩО В ТРАЙДЕНТІ НА ВАС ЧЕКАЄ ЗАВЖДИ СПРАВНА, СОЛІДНА ТА ЧЕМНА ОБСЛУГА. МИ ПРИЛОЖИМО ВСІХ ЗУСИЛЬ, ЩОБ ЗАДОВОЛИТИ СВОЇХ ЧЛЕНІВ І ПОМОГТИ ІМ У ВСІХ ПОТРЕБАХ. ОТЖЕ НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ З ТАКОЮ РІДКІСНОЮ І ПЕРШОРАЗОВОЮ НАГОДОЮ! СКОНТАКТУЙТЕСЬ З НАМИ ЯКНАЙСКОРШЕ ТЕЛЕФОНОМ АБО ВИСИЛАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ ПОШТОЮ, ЯКУ МИ САМІ ОПЛАТИМО.

ДИВІДЕНДИ ВИПЛАЧУЄМО ДВА РАЗИ РІЧНО: 30-ГО КВІТНЯ І 31-ГО ЖОВТНЯ. ГРОШІ, ЗДЕПОНОВАНІ ДО 15-ГО ДНЯ КОЖНОГО МІСЯЦЯ, ПРИНОСЯТЬ ВІДСОТКИ ВЖЕ ПЕРШОГО ДНЯ ЦЬОГО Ж МІСЯЦЯ.

З поважанням
ПЕТРО ПУЦИЛО
Екзекутивний Директор

SAVE-BY-MAIL — INSURED SAFETY plus real PROFIT
Part of All you Earn is Yours to Save!

На Осінь і Зиму!
DUNLEY HAT SHOP
14, SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
(Іст 8-ма вул., між 2-3 Евеню)
МАЄ НА СКЛАДІ великий вибір осінніх і зимових КАПЕЛЮХІВ від $4.95 та більше. Маємо також великий вибір ФІЛЬЦОВИХ ВЕЛЮРОВИХ КАПЕЛЮХІВ, імпортованих з Італії, найкращої якости в різних кольорах і найновіших фасонах власного виробу та відомої марки капелюхів — KNOX.
Кожний капелюх ґарантований. — Куплений у нас капелюх чистимо фабричною методою. Пригадуємо, що у нашому відділі ЧОЛОВІЧОЇ ГАЛЯНТЕРІЇ першої якости різнородні СОРОЧКИ, 100% cotton, знаної марки "JAY SON". Всі сорочки ґарантовані в праню. У великому виборі також: ДОЩОВИКИ, ПАРАСОЛІ, імпортовані СВЕТЕРИ, КРАВАТКИ, СКАРПЕТКИ, ПАСКИ, ШАЛИКИ й інші зимові речі.
Просимо зайти і переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну.
Отворено щоденно до 8-ої веч., в суботи до 10:00
— ГОВОРИМО ПО-УКРАЇНСЬКИ. —

Обдаруйте своїх Рідних ПАЧКОЮ — на СВЯТА!
ВИСИЛКА ПАЧОК до всіх країн Европи й других.
GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.
(Licensed by the U.S.S.R.)
ВИСИЛКА ПАЧОК до всіх країн Европи й других
Користуйтеся услугами ВІДПОВІДАЛЬНОЇ, ВВІЧЛИВОЇ і СКОРОЇ ФІРМИ
135 West 14th St. — NEW YORK 11, N.Y. — Tel.: CHelsea 3-2583
Відкрито: ЩОДЕННО — від 9:00 до 6:00 веч.; в НЕДІЛІ — від 9:00 до 4:00.
141 Second Avenue — NEW YORK CITY — Tel.: GR 5-7430
НАШІ ВІДДІЛИ:

39 Raymond Plaza W. NEWARK, N. J. Tel.: MArket 2-2877 V. Sushkiw	132 Franklin Avenue HARTFORD, Conn. Tel.: CHapel 6-4724 J. Trostianeckyj	332 Fillmore Avenue BUFFALO 6, N. Y. Tel.: MOhawk 2674 P. Ostapchuk
900 Literary Rd. CLEVELAND 13, O. Tel.: TOwer 1-1461 D. M. Girniak	11339 Jos. Campau DETROIT 12, Mich. Tel.: TOwnsend 9-3980 V. Schkudor	632 W. Girard Ave. PHILADELPHIA 23, Pa. Tel.: WAlnut 5-8878 T. Griziv
308 W. Fourth St. BOSTON 27, Mass. Tel.: ANdrew 8-5040		

Наша велика фірма користується довір'ям тисячів задоволених клієнтів, ґарантує на 100% доставу кожної посилки.
Кожну посилку висилається на протязі 48 годин і приходить на місце призначення через 6-7 тижнів (летунською поштою через 7-12 днів).
В крамницях вибір першоклясних товарів, — по дуже низьких цінах.
Жадайте нашого безплатного каталогу з точним перечисленням нових ставок мита і обслуги.

ЗМІНА ПОВІДОМЛЕННЯ

Спішимо з приємністю поділитися вісткою, що — ВІДПОЧИНКОВА УКРАЇНСЬКА ОСЕЛЯ у Фінекс, Арізона — покінчила вже перші будинки, готові до винайму, під управою відомої фірми "ARIZONA INVESTMENT & REALTY CORPORATION". Для зарезервування апартаменту чи кімнати, прошу телефонувати — WI 3-1571, або писати на адресу:
ARIZONA INVESTMENT & REALTY CORPORATION
3138 East Bell Road — Phoenix, Arizona
Tel.: WI 4-2651
Mailing Address: R. R. 2, Box 735

Місто ФІНЕКС — це столиця Арізони, яка із усякими статистичними даними має один із найкращих, бо майже цілий сонячний рік. До Фінексу прибувають люди із всіх частин світу. На відпочинок, вакації, чи для здоров'я — Фінекс із своїм сухим кліматом є сьогодні незаступимим містом, коли мова про людей хворих на астму та всякого роду ревматизмів.

Саме місто тепер вже дає багато куди кращі можливості праці, як було кілька років тому. Сьогодні Фінекс розгоном розбудови, стоїть чи не на першому місці в світі. Майже пів мільйона населення. Поширювання одних із найбільших індустрій в Америці, головно індустрій чистих, поставило тепер місто Фінекс центром електронічної індустрії і подібних фабрик, де працюють тисячі фахівців.

W. J. KOWAL, — Pres.
УПРАВА

Щораз краща обслуга
ДЛЯ ЩОРАЗ БІЛЬШОГО ЧИСЛА КЛІЄНТІВ!
Не чекайте до останньої хвилини. — Шліть святочні пачки тепер!
COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION
(Licensed by INTOURIST)
Тепер для Вашої розпорядимости, скорі, відповідальні і дешеві бюра в 4-ох бюрах:
ГОЛОВНЕ БЮРО:
39 SECOND AVENUE (corner 2nd Street) — NEW YORK 3, N. Y.
AL 4-5456-7
НАШІ ВІДДІЛИ:

161 Main Street PATERSON 1, N. J. MU 4-4619	2076 Sutter Street SAN FRANCISCO, Calif. FIllmore 6-1571	1015 E. Carson St. PITTSBURGH 3, Pa. HU 1-2750

ҐАРАНТІЯ ДОСТАВИ — ЖАДНИХ ДОПЛАТ

Пішліть ПАЧКИ-ДАРУНКИ Рідним і Друзям на — РІЗДВО!
Найбільш відповідальна фірма висилки пачок до всіх країн Европи і др.
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
(LICENSED by U.S.S.R.)
BROOKLYN, 1530 Bedford Ave. (cor. Lincoln Place) Tel.: IN 7-6465 — IN 7-7272
NEWARK, N. J. — 312-14 Market St., Newark, N. J. — Tel.: MI 2-2452 — MI 2-1681
Відкрито в НЕДІЛІ — від 9-4 по пол.
Посилати можна ТІЛЬКИ НОВІ РЕЧІ (матеріяли, одіж, харчові продукти, ліки, машини до шиття, акордеони і т. п.). Доставка пачок ґарантована, підпис відборця. Всі видатки і мито оплачується у бюрах фірми. Кожна посилка ЗАБЕЗПЕЧЕНА. Для вигоди клієнтів при бюрах нашої фірми є великий і різнородний вибір товарів найліпшої якости, по умірковних цінах.
Відкрито:
ЩОДЕННО — від 9 до 6 веч.; СУБОТИ і НЕДІЛІ — від 9 до 4 по пол.
НАШІ ВІДДІЛИ:

78 — 2nd Avenue NEW YORK 3, N. Y. ORegon 4-1540	11601 Jos. Campau Ave. DETROIT 12, Mich. TOwnsend 8-0298	832 N. 7th Street PHILADELPHIA 23, Pa. WAlnut 3-1747
651 Albany Avenue HARTFORD, Conn. CHapel 7-5164	107 S. Vermont Street LOS ANGELES, Calif. DUnkirk 5-6550	1241 N. Ashland Avenue CHICAGO 22, Ill. HUmboldt 6-2818

КРАЙОВІ ГРИБИ
Цілі
Небувала нагода — $3.75 фунт
Спеціяльно низькі ціни в тім році. Висилаємо поштою.
KIRSCH MUSHROOM CO.
168 Rivington Street, N Y. C.
Tel.: GR 3-5393

BARVA — 48 E. 7th St. New York City
Tel.: GR 3-3550
Нова платівка МИРО СКАЛИ-СТАРИЦЬКОГО АРІЇ з ОПЕР.
АРІЇ з ОПЕР
Ціна — $4.95

РОЗШУКИ

Параня РАК з дому Гринюк, село Ватятичі, пов. Камінка Струмилова, — пошукує — ОДНОСЕЛЬЧАН І ЗНАЙОМИХ
Писати на адресу:
Parania RAK
42 Augusta Avenue
Toronto 2B, Ont., Canada

РІЗНЕ

НОВІ РІЗДВЯНІ КАРТКИ
10 штук за 1 дол.
Також з Вашим прізвищем 12 штук за 1 дол.
Пересилка моя.
A. JANUSZEWSKYJ
849 N. Winchester Ave.
CHICAGO 22, ILL.

ПОЩО ТРАТИТИ ЧАС НА ПИСАННЯ АДРЕС?
ПЕЧАТКИ
різного роду в різних мовах з емблемами для організацій, установ, підприємств та приватного вжитку.
— ВИРОБЛЯЄ —
Roman IWANYCKYJ
1726 Park View Ave.
Bronx 61, N. Y., USA
Печатка з лінії 3 лініями $1.60
ВИСИЛАЄМО ПОШТОЮ!

BUSINESS OPPORTUNITY

На продаж в Ню Йорку, давно заснована Солідна КРАМНИЦЯ з додатками до шиття суконок, нитки, новості. Крамниця в бизнесовій секції, також ідеальна на матерії, вовну.
Власник відходить на пенсію.
Tel.: GR 7-2199

„Листопад"
для чоловічого хору з бариг. соліом і фортеп.
слова Р. Купчинського музика О. Залеського.
Ціна: 50 цнт.
Замовляти:
СВОБОДА
83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

HALLET & HALLET
FUNERAL DIRECTORS
Since 1854
HALLET HOMESTEAD
147 St. and Northern Blvd.
FLUSHING
Howard L. Hallet, Lic. Mgr.
Wesley Hallet, Treasurer
FLushing 9-0062

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна і найкраща. У випадку смутку в родині і в ночі!
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET, cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура.
Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568